

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Златка Стойнева-Паскалева, д.м.,

Началник на Отделение по нервни болести към Клиника по професионални заболявания,
Медицински университет, София

ОТНОСНО: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт” по професионално направление 7.1. „Медицина”, научна *специалност* **“Физикална и рехабилитационна медицина”** за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални болести“, УС „Морелечение, физиотерапия и рехабилитация“ към Медицински Университет - Варна и Клиника „Физикална и рехабилитационна медицина“ към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД, обявен в ДВ, бр. 36 от 27.04.2018 г.

Съгласно решение на Факултетния съвет на Факултет „Обществено здравеопазване“, Протокол № 125 от 5.06.2018 г., Заповед № Р-109-363/19.06.2018 г. и Заповед № Р-109-472/18.07.2018 на Ректора на Медицински Университет - Варна, като външен член на Научното жури своевременно се запознах с представените документи на участника в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент”. Те отговарят на изискванията на Закона за висшето образование (ЗВО), Закона за развитието на академичния състав в РБългария (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна.

В конкурса участва единствен кандидат - д-р Евгения Петрова Владева, д.м.

I. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Д-р Евгения Владева е родена на 8.11.1966 г. в гр. Шумен. Завършва средно образование в Английска езикова гимназия „Гео Милев“, гр. Русе през 1985 г., *висше образование по медицина* с образователно-квалификационна степен **“магистър”** във ВМИ - Варна с много добър успех през 1991 г. (Диплома № 003111/Рег. № 4978/03.10.1991 г.). През 1996 г. придобива *специалност по „Физиотерапия, курортология и рехабилитация”* (Диплома № 3001484/01.02.1996 г.). През 2015 г. ѝ е присъдена образователната и научна степен **„доктор” по научната специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация”** въз основа на успешно защитена дисертация на тема „Ролята на физикалните фактори при консервативното лечение на синдрома на карпалния канал“ (Диплома № 108/20.05.2015 г. на МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна.

Общият трудов стаж на д-р Владева е 26.5 години. Работи първоначално като лекар – ординатор в Отделение по „Физиотерапия и рехабилитация“, ОРБК – Шумен (1991 - 1992 г.). След спечелен конкурс д-р Владева става лекар - асистент по физикална и рехабилитационна медицина (1992-1997 г.), а впоследствие лекар - старши (1997-2002 г.) и главен асистент (от 2002 г. досега) в МБАЛ „Св. Марина“, гр. Варна. Между 2012 – 2014 г. е Началник на Отделение за долекуване и рехабилитация към МБАЛ “Св. Марина” – Варна, база Шкорпиловци.

Д-р Владева е *магистър и по „Приложна психология”* във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ (Рег. № 8658/2004 г.).

За целите на професионалната си квалификация д-р Владева участва в редица квалификационни курсове за следдипломно обучение и *специализации* в следните направления: електродиагностика и електростимулация (1994 г.); лазертерапия и лазерпунктура (2002 г.); Bobath терапия при деца със специални нужди към Карин дом - Варна (2005 г.); специализирано обучение върху професионални продукти за

физиотерапия на GymnaUniphy и ВЕКА Hospitec (2004 г.); базисно обучение по позитивна психотерапия, организирано от Дружеството по позитивна психотерапия (ДППБ) – Варна (2005 г.); рехабилитация на пациенти с прекаран инфаркт на миокарда и сърдечни операции към МУ – Варна (2005); кинезитерапия при болкови синдроми на гръбначния стълб (2011 г.); специализирани методи за мобилизация на гръбначния стълб (2011 г.); педагогическа квалификация на обучители в здравни заведения към МУ – Варна (2012 г.); продължаващо медицинско обучение (ПМО) по неврална терапия – I и II ниво (2012 г.); ПМО по здравен мениджмънт (2013 г.); курс по обработка и статистически анализ на данни чрез специализирания софтуер SPSS, широко прилаган в медицинските проучвания (2014 г.). Участва в 20 национални и международни научни форуми.

Д-р Владева е член на ФС на Факултета по „Обществено здравеопазване“, на Програмния съвет по специалността „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“.

Член е на Асоциацията по физикална и рехабилитационна медицина и Български лекарски съюз.

Участва като член в редакционната колегия на Scripta Scientifica Salutis Publicae.

Д-р Владева владее свободно писмено и говоримо английски език и има основни познания по руски език.

Нейната компютърна грамотност и умения са отлични.

Над 26 години д-р Владева посвещава на квалификация, лечебно-диагностична, научна и учебно-преподавателска дейност **в областта на физиотерапия, курортология и рехабилитация** при различни болести. Тя е доказал се професионалист с богат, дългогодишен опит и специфични технически умения и компетенции за работа с медицинска физиотерапевтична апаратура. Наред с професионалната си вещина тя проявява колегиалност и толерантност, добра екипна работа и комуникационни умения, отражение на придобитите ѝ психологични познания.

II. НАУЧНА ДЕЙНОСТ

2.1. Структура и обем на научната продукция

В Списъка с научните трудове д-р Владева е представила **36 научни труда**, като 2 от публикациите и 1 от участията ѝ в научни форуми са свързани със защитения дисертационен труд.

Списъкът с научните трудове, представен от д-р Владев, д.м., съдържа:

- 1 дисертационен труд;
- 1 рехабилитационен монографичен труд (ISBN 978-619-221-139-4);
- 25 научни публикации в български научни списания;
- 9 участия в национални научни форуми, от които 4 са с публикувани резюмета в сборници или научни списания.

От представените реални публикации в списания, вкл. и монографията, Владева е:

- **самостоятелен автор** в 7 научни труда (27%);
- **първо автор** в 7 статии (27%);
- **втори автор** в 1 статия (4%);
- **трети автор** в 4 статии (15%) и
- **породен автор** в 7 статии (27%).

От представените публикувани резюмета на научни доклади от научни форуми тя е:

- **втори автор** в 1 (25%) и
- **породен автор** в 3 (75%).

Съгласно изготвената Академична справка от Библиотеката на МУ - Варна (№ 464/14.06.2018 г.), основана на автоматизираната информация от чуждите бази данни по

научно цитиране Web of Knowledge, Scopus и Google Scholar научните трудове на д-р Владева са с 5 цитирания (4 в български източници и 1 в чуждите бази данни).

Няма данни за издирен импакт фактор на научните трудове на д-р Владева.

2.2.1. Цялостната научно-изследователска и практическа дейност е в областта на физиотерапия, балнеотерапия, спа, халотерапия и други физикални терапевтични методи и средства и тяхното приложение.

2.2.2. Научно-теоретични и приложно-практически приноси

Анализът на представените за участие в конкурса хабилитационен труд и равностойни публикации на д-р Евгения Владева ми дава основание да подчертая следните най-значими *научно-теоретични приноси* в следните направления:

А Синдром на карпалния канал (I.1; II.1; III.13, 14, 15, 17, 22)

Хабилитационният труд на д-р Владева „Синдром на карпалния канал – един проблем с много решения“ е прецизно изготвен научен монографичен труд с голяма научна и приложно-практическа стойност, продължение на научно-изследователската ѝ дейност във връзка с дисертацията. Синдромът на карпалния канал (СКК) с невропатия на медианния нерв заема около 90% от компресионните перифернонервни тунелни синдроми, има честота над 2% сред общата популация, 14% сред диабетици без полиневропатия и 30% с полиневропатия и значително по-висока сред експонирани на вибрации, статично и динамично физическо натоварване и пренапрежение на горните крайници в условията на труда, поради което е безспорно изключително актуален проблем за нашето съвремие, макар и описан преди 164 години. Той е интердисциплинарен по своята същност, изисква съвместните усилия на редица специалисти.

Монографичният труд на д-р Владева, единствен по рода си у нас, предоставя ценна информация за невролози, ортопеди, профпатолози, физиотерапевти, трудови медици, ендокринолози, ревматолози, ангиолози и други със своя критичен анализ и обобщени съвременни възгледи относно ролята на анатомичните особености и вариации и условията на бит и труд в етиологията и патогенезата на СКК, епидемиологията, специфичните особености на клиничните прояви, съвременната диагностика и адекватно лечение с акцент върху физикалните методи и средства не само в ранния, но и в по-късния постоперативен период на заболяването. Наред с рутинните консервативни средства за лечение дискутира и най-нови диагностични методи като ултразвуковата диагностика и еластография и терапевтични подходи, като екстракорпорална ударно-вълнова терапия, компютърни занимания и продукти. Несъмнен е научно-практическият принос.

Д-р Владева прилага и внедрява за първи път в България Бостънския въпросник за диагностика на СКК и за отчитане на ефекта от прилаганата терапия.

Проучва за първи път у нас задълбочено и системно ефективността на комплекси от съвременни физиотерапевтични методи с преформирани физикални фактори и кинезитерапия, които съставя и прилага съобразно клиничната форма, стадия на заболяването и коморбидността на пациента и доказва научно съкращаването на саногенния период при ранно прилагане.

Изучава краткосрочния и дългосрочния ефект от приложените физиотерапевтични комплекси.

Б. Значението на физикалната терапия и мануална медицина в диагностиката и лечението на функционалните нарушения на мускулно-скелетната и нервната система (III.5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; IV.1, 2, 3, 4; V.1)

Публикациите в тази насока имат научно-практически принос.

Дискутира мануалната медицина с разнообразните ѝ техники, ролята ѝ в диагностиката и терапията на функционални нарушения на гръбначния стълб, лумбо-сакрални радикуларни синдроми.

Задълбочено анализира сложната биомеханика на торако-лумбалния преход на гръбначния стълб, ролята на торако-лумбалния синдром с рефлексно проявяване на псевдовисцерални болки, болки в пубиса, трохантер майор и произтичащите от това диференциално-диагностични затруднения, позитивния ефект на мануалната медицина в съчетание с други физиотерапевтични средства.

Детайлно анализира и проучва прецизно ролята на сакро-илиачната патология при болковите синдроми в кръста и ефективното ѝ повлияване с мануална терапия.

Специално внимание отделя на ефекта на дециметровата вълнова терапия като неинвазивна, добре толерирана техника на мозъчна стимулация, основана на електромагнитна индукция при болни с Паркинсонова болест в напреднал стадий.

Акцентира върху етиопатогенезата на функционалните вертебрални нарушения и новите насоки на електро-, светлолечението, термотерапията, активните и пасивните форми на кинезитерапия за успешно повлияване на дисковата болест.

В. Балнеотерапия и СПА (III.2, 3, 12, 16, 20, 23, 24; V.2)

С предимно приложен характер са научните трудове, свързани с физико-химичния анализ на минерални води и медицинска луга «Лонгоза» и техния добър ефект върху мускулно-скелетни и перифернонервни увреждания. Освен терапевтичното повлияване дискутира значението на балнеопрофилактиката при редица социално значими заболявания. В превантивен аспект и за промоция на здравето се анализират и съвременните тенденции на СПА и уелнес туризма у нас.

Г. Халотерапия и лечение на белодробни болести (II.18; III.19, 25)

За първи път в България публикува научни статии за лечение на заболявания на белите дробове, горните дихателни пътища, ушите, кожата чрез халотерапия - въздействие на йонизирани частици натриев хлорид в квантово енергетични солни стаи с доказан антибактериален, антимикотичен, противовъзпалителен, имуномодулиращ и хипосенсибилизиращ ефект.

Д. Професионални болести и физикална терапия (III.1, 4)

Изучава терапевтичния ефект на комплекси от преформирани физикални фактори при професионални увреждания на крайниците от физикални рискови фактори в условията на труда, като доказва най-добър ефект на съчетанието на галванични вани с късовълнова терапия.

Е. Ендипротезиране на колянна става и дълбоки осцилации (III.21)

Доказва ефективно повлияване на отока, болката и възпалението, както и увеличаване на обема на движения при ранна рехабилитация на пациенти след алопластика на колянната става.

Препоръчвам на д-р Владева да бъде по-активна и публикува и в чужди научни списания и участва в научни форуми не само у нас, но и в чужбина, особено като имам предвид задълбочения, добре структуриран и изчерпателен монографичен труд с ясен и точен стил, логично представяне и аргументиране на собствените тези, отлична осведоменост за съвременната медицинска литература, за което несъмнено допринасят не само професионализма и дългогодишния опит, но и отличното владение на английски език.

2.2.3. Проекти

Участник е в проект „Студентски практики“ на МОН, като ментор (2014/2015) и академичен наставник (2014/2015, 2016/2017, 2017/2018) по специалностите „Медицина“ и Рехабилитатор“.

III. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

От приложеното Удостоверение № 099-1551/05.06.2018 г. е видно, че д-р Владева е дългогодишен преподавател по Физикална и рехабилитационна медицина с голям опит. Преподавателският ѝ стаж е 26 г. като асистент в Катедра „Физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални болести“ към МУ - Варна, от които над

16 г. е главен асистент. Преподавателската ѝ дейност включва лекции и практически занятия със студенти включително с чуждоезиково обучение на английски език.

Води лекционен курс по физиотерапия за студентите по специалностите „Акушерка“ и „Медицинска сестра“ на ФОЗ, МУ – Варна, студентите II и III курс на специалност „Рехабилитатор“ на МК – Варна, на студенти IV курс от специалност „Медицина“ с българоезично и англоезично обучение, МУ – Варна. Води лекционен курс по СПА за студенти по магистърска програма „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“, - Варна.

Преподава на медицински сестри, акушерки, медицински козметици и рехабилитатори. Участва като ментор и наставник към ПРОЕКТ BG051PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“.

Член е на програмния съвет на магистърската програма „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“, където води и лекционния курс и упражненията по дисциплината „СПА“, курсов ръководител на 1-ви курс на магистратурата.

Член е на Факултетния съвет на ФОЗ.

Аудиторна заетост

Справката за учебната натовареност на д-р Владева през последните пет години показва учебно-преподавателска натовареност, надвишаваща изисквания по норматив хорариум. Аудиторната ѝ заетост възлиза средно на 376,6 учебни часа при норматив 220 уч. ч. (171 % натовареност от норматива), напълно достатъчна за участието ѝ в настоящия конкурс.

Ръководство на дипломанти: един дипломант (2015 г.).

Курсов ръководител е в магистърска програма „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“.

Разработка на учебни програми, изготвяне на тестове и други

Д-р Владева участва в разработването на редица учебни програми по:

- Физиотерапия за специалностите „Акушерка“ и „Медицинска сестра“ към ФОЗ, „Рехабилитатор“ към МК, „Обща медицина“
- Физиотерапия и рехабилитация за специалност „Медицина“ – българоезично и англоезично обучение;
- СПА за магистърска програма „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“ към ФОЗ;
- Основи на рехабилитацията за специалност „Логопедия“ на ФОЗ;
- Рехабилитация при ДЦП за специалност „Логопедия“ на ФОЗ.

Д-р Владева има регистриран активен научен профил в Google Scholar и ResearchGate.

Учебно-преподавателската дейност на д-р Владева надвишава изискванията.

Въз основа на направения комплексен анализ и оценка на цялостната научна, учебно-преподавателска, методична и обществена дейност на гл. ас. **Евгения Петрова Владева, д.м.** предлагам на уважаемото Научно жури да даде своя **ПОЛОЖИТЕЛЕН** вот за присъждането ѝ на академичната длъжност **“ДОЦЕНТ”** в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.1. „Медицина“, научна **специалност "Физикална и рехабилитационна медицина"** за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални болести“, УС „Морелечение, физиотерапия и рехабилитация“ към Медицински Университет - Варна и Клиника „Физикална и рехабилитационна медицина“ към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД

София, 23.08.2018 г.

ПОДПИС:

/Проф. д-р Златка Стойчева-Паскалева, д.м./